

La 31 martie 2009, Curtea Europeană a pronunțat hotărârile Hyde Park și alții c. Moldovei (cererea nr. 33482/06), Hyde Park și alții c. Moldovei (nr. 2) (cererea nr. 45094/06) și Hyde Park și alții c. Moldovei (nr. 3) (cererea nr. 45095/06)

În fața Curții, reclamanții au fost reprezentați de către Alexandru Postica, avocat din Chișinău, jurist la Asociația "Promo-LEX".

În aceste cauze, reclamanții sunt organizația neguvernamentală Hyde Park, care era înregistrată la momentul evenimentelor la Ministerul Justiției, și 5 membri ai organizației, Gheorghe LUPUȘORU, Anatol HRISTEA-STAN, Mariana GĂLESCU, Alina DIDILICĂ și Oleg BREGA. La 2 iunie 2008 organizația Hyde Park a încetat să existe de drept. Ea a activat în continuare ca asociație obștească neînregistrată. Aceasta din urmă și-a exprimat intenția de a menține cererea depusă de predecesorul său.

Reclamanții s-au plâns de refuzul autorităților de a autoriza demonstrații pașnice, și anume, la 5 ianuarie 2005, în fața Ambasadei României, pentru a protesta împotriva politicii României în privința studenților moldoveni (cererea nr. 33482/06); la 14 octombrie 2005, într-un parc din Chișinău, în susținerea libertății de exprimare (cererea nr. 45094/06); și la 25 februarie 2006, în fața Parlamentului, împotriva modului

„netransparent” în care a avut loc selectarea în 2006 a reprezentantului Moldovei la concursul de muzică Eurovision (cererea nr. 45095/06).

În primul caz Consiliul municipal Chișinău a respins autorizarea întrunirii pe motiv că carerea este „neîntemeiată și nedorită, deoarece Guvernul Român decidea supra finanțării studiilor cetățenilor Republicii Moldova în România și, prin urmare, acesta trebuia să decidă asupra cererii de autorizare în întrunirii”. Cea de-a doua cerere de autorizare a întrunirii a fost respinsă pe motiv că, pentru în aceeași zi, care era o zi de sărbătoare, în centrul Chișinăului, inclusiv în parcul vizat, au fost programate mai multe evenimente. În ultima cauză autorizarea întrunirii a fost refuzată pe motiv că Parlamentul nu era responsabil de organizarea preselecției și deoarece selectarea a avut loc deja.

În toate cele 3 cauze, reclamantii au invocat violarea art. 11 CEDO (libertatea de întrunire și asociere) și a art. 6 § 1 CEDO (dreptul la un proces echitabil).

În ceea ce privește admisibilitatea, Curtea notat că organizația Hyde Park nu mai există ca o organizație înregistrată. Totuși, acest fapt nu constituie o piedică pentru a examina cererile și în privința acestui reclamant, deoarece nu s-a contestat niciodată faptul că organizația nou-creată are dreptul să ceară menținerea cererii, iar Curtea nu găsește vreun motiv pentru a decide altfel, și deoarece faptul neînregistrării asociației nu poate afecta prin sine dreptul reclamantului de a menține cererea (mutatis mutandis, *Christians against Racism and Fascism v. the United Kingdom*, nr. 8440/78, decizia Comisiei din 16 iulie 1980, *Decisions and Reports* 21, p. 138).

Curtea a constatat, în toate cele 3 cauze, în unanimitate, violarea art. 11 CEDO.

Curtea a notat că deciziile de respingerii a cererilor Hyde Park de organizare a întrunirilor a constituit o ingerință în drepturile garantate de art. 11 CEDO. O astfel de ingerință va

constitui o violare a art. 11, cu excepția cazului când ea a fost „prevăzută de lege”, a urmărit unul sau mai multe scopuri legitime prevăzute de paragraful 2 și a fost „necesară într-o societate democratică” pentru atingerea acestor scopuri.

În privința legalității ingerinței, Curtea a notat că, potrivit art. 14 al Legii cu privire la organizarea și desfășurarea întrunirilor din 21 iunie 1995, Consiliul municipal Chișinău era obligat de a expune în scris motivele refuzului de a permite organizarea manifestațiilor. Potrivit art. 12 (6) al Legii cu privire la întruniri, o cerere poate fi respinsă doar dacă Consiliul municipal avea dovezi că art. 6 și 7 ale Legii cu privire la întruniri puteau fi încălcate cu consecințe grave pentru societate. Deciziile Consiliului municipal nu par să se bazeze pe motivele prevăzute de art. 6 și 7 ale Legii cu privire la întruniri. Aceasta în sine poate constitui un temei suficient pentru a constata că măsurile nu erau „prevăzute de lege”. Totuși, Curtea a considerat că această chestiune este legată de chestiunea dacă ingerințele erau „necesare într-o societate democratică”. Curtea nu a considerat necesar de a examina dacă ingerințele urmăreau un scop legitim și a trecut imediat la examinarea proporționalității ingerinței.

Referindu-se la caracteristicile unei „societăți democratice”, Curtea a acordat o importanță specială pluralismului, toleranței și viziunilor largi. În acest context, ea a statuat că, deși uneori interesele individuale trebuie subordonate celor ale unui grup, democrația nu înseamnă pur și simplu că opiniile majorității trebuie întotdeauna să prevaleze: trebuie să fie găsit un echilibru, care să asigure un tratament echitabil și adecvat al minorităților și să evite orice abuz al unei poziții dominante (a se vedea *Young, James and Webster v. the United Kingdom*, 13 august 1981, Seria A nr. 44, p. 25, § 63 și *Chassagnou and Others v. France [GC]*, nr. 25088/95 și 28443/95, ECHR 1999-III, p. 65, § 112).

Atunci când Curtea efectuează controlul prin prisma art. 11

CEDO, sarcina sa nu este de a substitui opiniile autorităților naționale relevante cu opiniile proprii, ci mai degrabă să revizuiască în conformitate cu articolul 11 deciziile pe care acestea le-au emis în exercitarea discreției lor. Aceasta nu înseamnă că ea trebuie să se limiteze la stabilirea faptului dacă statul pârât și-a exercitat discreția sa în mod rezonabil, atent și cu bună-credință; ea trebuie să examineze pretinsa ingerință în lumina cauzei în ansamblu și să determine dacă aceasta a fost „proporțională scopului legitim urmărit” și dacă motivele invocate de autoritățile naționale pentru a o justifica sunt „relevante și suficiente”. Făcând acest lucru, Curtea trebuie să se convingă că autoritățile naționale au aplicat standarde care au fost în conformitate cu principiile prevăzute în articolul 11 și, mai mult, că ele și-au bazat deciziile pe o evaluare acceptabilă a faptelor relevante (a se vedea, *United Communist Party of Turkey and Others v. Turkey*, 30 ianuarie 1998, § 47).

Curtea a observat că Consiliul municipal a respins cele 3 cereri ale Hyde Park de organizare a demonstrațiilor pe următoarele motive: deoarece „protestul era nedorit și neîntemeiat” (cererea nr. 33482/06); deoarece pentru aceeași zi erau planificate o serie de evenimente în centrul orașului, inclusiv în parcul Ștefan cel Mare (cererea nr. 45094/06); deoarece Parlamentul nu era responsabil de organizarea concursului Eurovision, care a avut loc în Ucraina, și că cererea este lipsită de temei, deoarece se referă la acțiuni care deja au avut loc (cererea nr. 45095/06). Curtea a notat că asemenea motive sunt inconsistente cu prevederile Legii întrunirilor, care în art. 6 și 7 stipulează temeiurile în baza cărora o cerere de organizare a unei demonstrații poate fi respinsă. Asemenea motive nu sunt compatibile cu art. 11 CEDO. Nu au existat sugestii că organizatorii ar fi intenționat să atenteze la ordinea publică sau să caute confruntări cu autoritățile. Intenția lor a fost, mai degrabă, să atragă atenția asupra situației studenților moldoveni în România; să organizeze un miting în susținerea libertății de

exprimare; și să protesteze în privința concursului de muzică Eurovision și a modului în care autoritățile moldovenești au organizat votarea în Moldova. Garantarea dreptului la libertatea de întrunire nu poate fi lăsată la capriciul autorităților și la percepția lor a ceea ce merită sau nu autorizarea.

În lumina constatărilor făcute în temeiul art. 11 CEDO, Curtea nu a considerat necesară examinarea separată pretenției privind art. 6 § 1 CEDO.

Curtea a acordat reclamanților suma totală de EUR 9,000 (câte EUR 3,000 în fiecare hotărâre) cu titlu de prejudiciu moral și suma totală de EUR 3,000 (câte EUR 1,000 în fiecare hotărâre) cu titlu de costuri și cheltuieli. Aceste sume urmează a fi plătite reprezentantului reclamantului la Curte.

Hotărârile Curții pot fi accesate aici

sursa: <http://www.lhr.md/news/136.html>